

בס"ד. ש"פ נצבים, כ"ח אלול, ה'תשכ"ה

(הנחה בלתי מוגה)

אתם נצבים היום כולכם וגו',¹ ומבאר רבינו הזקן בלקוטי תורה ד"ה זה,² שפרשה זו קורין לעולם קודם ר"ה,³ ומרומז במלת היום, דקאי על ר"ה,⁴ כי זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון,⁵ שכל ניצוצי נשמות נצבים ומתעלים במקורם הראשון עד לפני הוי', (וכפי שממשיך בכתוב) ראשיכם שבטיכם וגו' מחוטב עציך ועד שואב מימך,⁶ פרט הכתוב עשר מדריגות, כי, כל ישראל הם קומה אחת שלימה,⁷ שנחלקת לעשר מדריגות, ובר"ה מתעלים כל המדרגות, אפילו מחוטב עציך עד שואב מימך, שהם בחינות ומדרגות התחתונות. ולהעיר גם מדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר⁸ אודות פירוש רבינו הזקן, שחוטב עציך הוא מלשון עצה, שצריך לעקור (אויסהאקן) את הרבות מחשבות בלב איש⁹ (העצות של היצה"ר), ושואב מימך, שצריך לשאוב (אויסשעפן) את המים שמצמיחים כל מיני תענוגים,¹⁰ שבפירוש זה מודגש יותר פחיתות המדריגה דחוטב עציך ושואב מימך.

וממשיך בלקו"ת, שאף שישנם חילוקי המדרגות הנ"ל, מ"מ, נצבים היום כולכם, להיות לאחדים כאחד, כי זהו כלל גדול דכל דאתי מסטרא דקדושה הוא בבחי' נעוץ סופן בתחלתן,¹¹ מבלי אשר נמצא האדם ראש וסוף, והיינו, שיש בכל אחד ואחד בחי' ומדרגות מה שאין בחבירו, וכולם צריכין זה לזה, וכמשל האדם שהוא בעל קומה בראש ורגלים, שאף שרגלים הם סוף המדרגה ולמטה, והראש הוא העליון ומעולה ממנו, מ"מ, הרי בבחינה אחת יש יתרון ומעלה להרגלים, שצריך להלך בהם כו', וגם, כשאירע כובד בראש, מקיזין דם ברגלים ונרפא כו'. ויש לומר, שבזה שכשאירע כובד בראש מקיזין דם ברגלים ונרפא,

(6) פרשתנו שם, ט"י.	(1) ריש פרשתנו (כט, ט).
(7) לקו"ת שם.	(2) ריש פרשתנו (מד, א).
(8) ספר השיחות תרח"ץ ע' 275. הועתק ב"היום יום" — יט אלול.	(3) רמב"ם הל' תפלה פ"ג ה"ב. תוס' מגילה לא, סע"ב. טושו"ע או"ח סתכ"ח ס"ד.
(9) לשון הכתוב — משלי יט, כא.	(4) פענח רזא סוף פרשתנו. מגלה עמוקות פרשתנו ד"ה עשירי (ס, ד).
(10) תניא פ"א.	(5) ר"ה כו, א. תפלת מוסף דר"ה.
(11) ראה ספר יצירה פ"א מ"ז.	

מודגשת האחדות של הראש והרגל (שגם הראש צריך להרגל) באופן פנימי יותר מאשר האחדות שמתבטאת בענין ההליכה (שהראש צריך לרגלים בכדי להלך בהם), שהוא רק ענין חיצוני.

וממשיך לבאר, שזהו דרך כלל, אך דרך פרט איך הוא דרך היחוד כו', ביאר הכתוב אח"כ¹² לעברך בברית, והענין, כמו למשל שני אוהבים שכורתים ברית ביניהם שלא תפסוק אהבתם כו', כל תמוט עולם ועד כו', לפי שבאו בברית והתקשרות כאילו נעשו לבשר אחד. וכמו שלא יוכל לפסוק אהבתו על עצמו כך לא יפסוק מעל חבירו. ולכן נקרא בלשון כריתת ברית, כמ"ש¹³ אשר כרתו את העגל ויעברו בין בתריו, כלומר, להיות שניהם עוברים בתוך גוף אחד להיות לאחדים. וככל המשל הזה עשה לנו ה' אלקינו, דכתיב¹⁴ הנה אנכי כורת ברית גו', כי ע"י י"ג מדות הרחמים שהמשיך משה רבינו ע"ה, נעשה כביכול כריתת ברית והתקשרות להקב"ה עם ישראל כו'.

(ב) **ויש** לקשר זה עם המבואר במאמר ד"ה אתם נצבים באור התורה¹⁵ (שנמצא עתה בדפוס), שמלת נצבים הוא לשון נפעל, שזהו ענין שנעשה ע"י אחר [שעל זה מורה האות נ' דנצבים, וכמו החילוק בין כותב לנכתב, שכותב היינו שהוא עצמו כותב, ונכתב היינו ע"י אחר, וזהו גם החילוק בין עומד, שהוא מצד עצמו, לנצב, שהוא ע"י אחר], ומבאר¹⁶, שנמשך הכח על זה מלמעלה, וכמ"ש אח"כ¹⁷ למען הקים אותך היום לו לעם, והיינו, שענין הקימה אינו מצד עצמו, אלא נעשה מלמעלה (הקים אותך), והו"ע המשכת וגילוי י"ג מדה"ר, שזהו גילוי מלמעלה שאינו תלוי במעמדו ומצבו של האדם, כמובן מזה שהתחלת י"ג מדה"ר היא הוי' הוי'¹⁸, א' קודם שיחטא וא' לאחר שיחטא (כמ"ש התוס'¹⁹ בשם המדרש²⁰), והיינו, שי"ג מדה"ר הם גם למי שחטא כו', והיינו לפי שזהו גילוי מלמעלה שאינו תלוי במעמדו ומצבו של האדם. וכיון שבחודש אלול מאירים י"ג מדה"ר²¹, הנה עי"ז נעשה בר"ה הענין דאתם נצבים היום כולכם גו'.

(12) שם, יא.

(13) ירמי' לד, יח. הובא בפרש"י עה"פ. 1348 ואילך.

(14) תשא לד, י.

(15) ריש פרשתנו (ע' א'קפט ואילך).

(16) שם ע' א'קצו.

(17) שם, יב.

(18) לקו"ת פ' ראה לב, א ואילך.

(19) ד"ה שלש עשרה מדות — ר"ה יז, ב.

(20) פסיקתא רבתי פל"ב (פיסקא ותאמר ציון), ז.

(21) לקו"ת פ' ראה לב, א ואילך.

וממשיך באוה"ת²², שכל זה הוא לפי הפירוש שנצבים הוא לשון קימה ועמידה (אלא שבזה גופא הרי זו קימה ועמידה שנעשית מלמעלה). אך עוד יש פי' נצב לשון ראש וקצין, כמ"ש מלך אין באדום נצב מלך²³, ונציב אחד אשר בארץ²⁴, והוא ע"ד מ"ש²⁵ כי אם ישראל יהי שמך כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל, דהיינו, שהוא שר ומושל על בחי' שם אלקים, שהוא בחי' צמצום והסתר פנים להיות גילוי עוה"ז ותענוגיו, והוא שר ומושל על בחי' זו, ע"י שכבר נתפשטה הנה"א מלבושים הצואים, ואתהפכא מחשוכא כו', מצד רצון הנה"א שהיא המושלת בקרבו, משא"כ בחי' יעקב, י' עקב²⁶, שעדיין נה"א יורדת בעקב להתלבש בלבושי העוה"ז, אלא שהוא בבחי' אתכפיא, אבל אינו בחי' שר ומושל עדיין כו'. אכן בר"ה נאמר אתם נצבים היום, שכל נש"י יוכלו להגיע להיות בבחי' נצבים, דהיינו בחי' שר ומושל על נה"ב והגוף, כמו בחי' ישראל, והיינו, לפי שבר"ה מאיר הארה עליונה מאד למעלה מעלה מהארה המאירה בכל השנה כו'.

ג) **וממשיך** בכתוב¹⁷ למען הקים אותך היום להיות לו לעם והוא יהי לך לאלקים, היינו²⁷, שהמכוון מכל הנ"ל הוא שבנ"י יהיו בבחי' עם, שעיי"ז יוכל להיות ענין המלכות של הקב"ה בר"ה, כמארז"ל²⁸ אמר הקב"ה אמרו לפני מלכות בר"ה כדי שתמליכוני עליכם, כי אין מלך בלא עם²⁹, ולאחרי שהקב"ה נעשה מלך ישראל (שזוה"ע והוא יהי לך לאלקים), אזי מבקשים בנ"י מלוך על העולם כולו כו' וידע כל פעול וכו'³⁰. ולאחרי הענין דמלכות צ"ל גם הענין דזכרונות, שיעלה זכרונכם לפני לטובה²⁸, והיינו, שענין המלכות הוא המשכה מבחי' רוממות העצמות להיות בבחי' רוממות והתנשאות על עם, וכמבואר בהמשך שמח תשמח³¹ (שנדפס זה עתה), שעז"נ³² אדון עולם אשר מלך בטרם כל יצור נברא, והיינו, שגם קודם שנתעורר ברצון כביכול להיות מלך על עם, יש כבר בחי' הרוממות וההתנשאות שמצד עצמו, ומבחי' זו ממשיכים בר"ה,

28) ר"ה טז, א. לר, ב.	22) שם ע' א"רא.
29) בחיי וישב לח, ל. שם ר"פ בלק. תניא	23) מלכים"א כב, מח.
שעהי"ה"א רפ"ז (פא, ב). ובכ"מ.	24) שם ד, יט.
30) תפלת העמידה דראש השנה (ברכת	25) וישלח לב, כט.
"אלקינו כו' מלוך כו'").	26) עץ חיים שער ג (שער סדר אצ"י)
31) תרנ"ז — ע' 11 (נדפס לאח"ז בסה"מ	פ"ב.
תרנ"ז ס"ע קפג ואילך).	27) ראה גם לקו"ת פרשתנו שם, סע"ד.
32) תפלת השחר.	אוה"ת שם ע' אקצח.

שיתעורר להיות לו רצון למלוכה על עם, שעז"נ³² לעת נעשה בחפצו כל אזי מלך שמו נקרא, דהיינו כמו שנקרא מלך על עם, שמזה נתהוו ונבראו העולמות, ושמו נקרא עליהם כו', ולאח"ז צ"ל גם זכירה פרטית, והיינו, ע"י הזכרת עקידת יצחק, ובאופן שמברכים על זה בשם ומלכות³³, שזה מורה³⁴ על וודאות הענין כו'³⁵.

(35) ע"כ נמצא ברשימה שתח"י (המו"ל).

(33) בסיום ברכת זכרונות במוסף דר"ה.

(34) ראה תניא אגה"ת פי"א.